

MUSEENE I SØR-TRØNDELAG

LEDELSE AV FRIVILLIGE I MUSEER

Norsk forening for fartøyvern – Landskonferanse, 11.mars 2022

Ann Siri Hegseth Garberg

Seniorrådgiver/konservator NMF

MUSEENE I
SØR-TRØNDELAG

SDS Hansteen og Vita

**SVERRES
BORG**
TRØNDELÅG FOLKEMUSEUM

MiST
MUSEENE I SØR-TRØNDELÅG

**M I
S T**

MUSEENE I
SØR-TRØNDELÅG

www.mist.no

<https://mist.no/frivillighet>

Ann Siri Hegseth Garberg

LEDELSE AV FRIVILLIGE
I MUSEER – EN HÅNDBOK

HVA ER EN FRIVILLIG?

MUSEENE I
SØR-TRØNDELAG

- en som arbeider uten lønn eller annen form for økonomisk vederlag

Hvem inngår i en slik definisjon?

- * Enkelt personer som utfører en praktisk arbeidsinnsats
- * Lag og foreninger/venneforeninger

- * Studenter i praksis
- * Personer som skal tilbake i arbeidslivet – arbeidstrening/utprøving

FORMAL, NON-FORMAL & INFORMAL VOLUNTEERING

MUSEENE I
SØR-TRØNDELAG

- a. **Formell frivillighet:** strukturert og ledet av en ansvarlig – som rekrutterer, trener, leder og ser til at de frivillige har det bra.
- b. **Ikke-formell frivillighet:** semi-strukturerte settinger, de som deltar ser på seg selv som medlemmer eller venner mer enn som frivillige.
- c. **Uformell frivillighet:** handle for venn, se til naboens katt e.l. – en hjelpende hand. Spontan frivillighet som en ofte ser i forbindelse med kriser. (Live & Learn, Hustinx 2022)

PROFESJONALISERING AV ARBEIDET MED FRIVILLIGE

Utforme en frivillighetspolicy /politikk/strategi

- Hvorfor ønsker museet å ha frivillige?
- Forholdet mellom fast ansatte og frivillige.
- Hvilke oppgaver skal de frivillige gjøre?

Organisering av frivillighetsarbeidet

- frivillighetskoordinator

Frivilliges indsats er altafgørende for, at Ringkøbing-Skjern Museum kan opfylde sin målsætning om at formidle den levende historie...

HVORFOR VIL MUSEET ENGASJERE FRIVILLIGE?

MUSEENE I
SØR-TRØNDELAG

Å spare penger?

Frivillige skal ikke erstatte fast ansatte. De skal utføre oppgaver som gir merverdi/tilleggsverdi («added value») – **ikke** med mål om å spare penger.

Del av samfunnsrollen?

Ja, absolutt – skap vinn-vinn-situasjoner! Hva er bra for de frivillige, bra for museet og bra for samfunnet?

FORHOLDET MELLOM FAST ANSATTE OG FRIVILLIGE

MUSEENE I
SØR-TRØNDELAG

Museumsansatte og frivillige medarbeidere

Styret skal ha skriftlige retningslinjer for frivillig arbeid som fremmer et positivt forhold mellom frivillige medarbeidere og museets ansatte stab.

ICOM (International Council of Museums)

HVILKE OPPGAVER SKAL DE FRIVILLIGE UTFØRE?

MUSEENE I
SØR-TRØNDELAG

	Ingen spes. kompetanse på forhånd	Noe spesialkompetanse	Stor spesialkompetanse
Direkte kontakt med publikum	Parkeringsvakt	Kjøre veteranbil	Demonstrere smedarbeid
«Bak kulissene»	Rydding/raking av uteareal	Søm og reparasjon av kostymer	Registrering av gjenstander
Adm. oppgaver	Pakke årbøker for utsending	Styrearbeid	Redaksjonsarbeid (årbok)

FRIVILLIGHETSKOORDINATOR

MUSEENE I
SØR-TRØNDELAG

- Aktiv rekruttering
- Kontakt mot nye frivillige – ett sted å henvende seg
- Samtale med interesserte frivillige, finne ut hvilken gruppe de passer inn i, hvilket arbeid de ønsker å delta i, hvor mye – hvor ofte
- Skriftlige avtaler? Viktig når det gjelder taushetsplikt f.eks.
- Følge opp alle frivillige – kjenne dem, vite hvilken gruppe de tilhører, passe på at alle blir sett og får de nødvendige invitasjoner, lik behandling
- Administrere adresselister osv.
- HMS, Forsikringer
- Avslutte og takke av frivillige – om de slutter fordi de ønsker det eller hvis noen blir syke (demente?)

Å FØLE SEG VELKOMMEN

MUSEENE I
SØR-TRØNDELAG

- Velkomstbrosjyre?
- Frivillighetshåndbok?
- Omvisning på museet – «bak kulissene»
- Hvem skal de introduseres for?
- Hvor skal de spise? Garderobe? Toalett?
- Gratis kaffe/te og kjeks?
- Dekning for noen utgifter? Hvordan?
- Timeregistrering
- **Årlig fest**

HVEM ER DE FRIVILLIGE? REKRUTTERING

MUSEENE I
SØR-TRØNDELAG

Høyt utdannede friske seniorer fra «beste vestkant» - som ønsker å bidra, være til nytte, bli kjent med nye mennesker og få nye venner osv.

Unntak: Noen rekrutteres ut fra spesial-interesse - for krigen, for militæreffekter, for gamle motorer, for å segle, for lokalhistorie.....og da kan dette også være yngre folk.

Fordeling mellom kjønn er ganske jevn, men klar overvekt av menn ved teknisk-industrielle anlegg

Hvordan rekrutteres de frivillige?

Gjennom medlemskap i en venneforening

Via kjente som allerede er frivillige og via fast ansatte på museene

Selvrekruttering – kan dette være en farefylt veg?

FRIVILLIGHET UNDER ENDRING?

MUSEENE I
SØR-TRØNDELAG

- Fra tradisjon og lojalitet til personlig interesse, løse nettverk
- Fra organisasjonens behov til en balanse mellom personlig preferanse og organisasjonens behov
- Fra langsiktig til kortsiktig forpliktelse
- Fra fellesskapstenkning til individualisme

Lesley Hustinx : New forms of volunteering in Europe(2008)

MELD. ST 23 (2020 -2021) MUSEA I SAMFUNNET

MUSEENE I
SØR-TRØNDELAG

«Departementet har inntrykk av at der musea legg ned ressursar i koordinering og oppfølging av det frivillige arbeidet, fungerer samarbeidet best for både partar»

